

Briefrapport

aan: Dienst Landelijk Gebied regio Oost
t.a.v. mevr. N. Oosterhof

van: SAB

ons kenmerk: RIJS/120230

datum: 9 mei 2012

betreft: quick scan flora en fauna

AANLEIDING EN METHODE

In Ommen (gemeente Ommen, provincie Overijssel) wordt aan de Zuidermarsweg ca. 17 ha agrarische grond ingericht als nieuwe natuur. Voordat deze ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan (in de vorm van een briefrapportage) waarin op basis van een gebiedsanalyse, beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning op 26 april 2012 door een ecooloog van SAB, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; zowel tijdstip (deels buiten het groeiseizoen van planten en deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend.

Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

Globale ligging plangebied (roodomlijnd).

Gebiedsbeschrijving en beoogde ingrepen

Ommen ligt ten zuidwesten van Hardenberg, ten noordwesten van Almelo en ten oosten van Zwolle. De directe omgeving van Ommen wordt gekenmerkt door de Vecht in het zuiden en open agrarisch gebied afgewisseld met bosgebied. Het plangebied aan de Zuidermarsweg ligt in ten zuiden van de kern Ommen. Het plangebied wordt in het noorden begrensd door de Zuidermarsweg. Het Ommerkanaal vormt de grens van het plangebied in het westen. De zuid- en oostgrens wordt gevormd door de Vecht. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit agrarische gronden. Op deze locatie is natuurontwikkeling beoogd.

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied te Ommen ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied "Vecht- en Beneden-Reggegebied" en ligt op ongeveer 1,3 km afstand van het plangebied. Gezien de grote afstand tussen het beschermde gebied en de tussenliggende elementen (woningbouw en wegen), zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het Natura 2000-gebied.

Het plangebied is aangewezen als onderdeel van de EHS. Doordat de ingreep het realiseren van natuur ten behoeve van de EHS behelst, zijn negatieve effecten op EHS niet te verwachten. Mogelijk is het plangebied tijdelijk ongeschikt voor bepaalde soorten maar op de langere termijn neemt de kwaliteit van de EHS juist toe.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

algemene soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een

vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Het plangebied heeft een agrarisch karakter. Binnen het plangebied zijn gebouwen en watergangen afwezig. Gezien het bovenstaande en op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten, worden binnen het plangebied geen strikt beschermde planten, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en insecten verwacht.

planten

Het is bekend dat de Wilde kievitsbloem voorkomt in de uiterwaarden langs de Vecht. De Wilde kievitsbloem komt voor in gebieden welke regelmatig overstromen. Gezien het feit dat het plangebied intensief in gebruik is en niet jaarlijks overstroomt, is het onwaarschijnlijk dat de Wilde kievitsbloem bloeit in het plangebied. Mogelijk kan bij de soort zich vestigen bij de herinrichting van het plangebied wanneer de grond dusdanig afgegraven wordt dat het gebied in de natte maanden overstroomt. Tijdens het veldbezoek zijn verder geen strikt beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. Negatieve effecten op strikt beschermde planten zijn niet te verwachten.

vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Nederlandse Vleermuizen' (Limpens, 1997) komen in de omgeving van het plangebied verschillende vleermuissoorten voor. Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. Binnen het plangebied zijn gebouwen afwezig, waardoor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten op voorhand kan worden uitgesloten. In het plangebied zijn bomen aanwezig zonder geschikte holtes. Het is niet waarschijnlijk dat boombewonende soorten een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben. Lijnelementen en daarmee belangrijke vliegroutes van vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk. In de toekomstige situatie wordt het plangebied geschikter als foerageergebied door de aanleg van ondermeer ruigtes en waterelementen. Dit leidt tot een hoger voedselaanbod dan de huidige akker biedt.

vogels

Tijdens de veldverkenning zijn Kievit, Ekster, Scholekster, Kauw, Kraai, Houtduif en Gele kwikstaart waargenomen. Alle vogels en hun nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd, zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten. Gezien de afwezigheid van horsten, bomen met holten en gebouwen zijn nestlocaties van jaarrond beschermde soorten niet te verwachten in het plangebied. Verder is het onwaarschijnlijk dat het plangebied een essentieel onderdeel vormt van het foerageergebied van een soort als de Steenuil. Het

plangebied ligt delen van het jaar braak en ruigtes zijn slechts sporadisch aanwezig. Er blijft voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de vorm van de noordelijker gelegen weilanden. Negatieve effecten op jaarrond beschermde soorten worden niet verwacht.

CONCLUSIE

Gebiedbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing. Het plangebied is aangewezen als onderdeel van EHS. Doordat de ingreep het realiseren van natuur ten behoeve van de EHS behelst, zijn negatieve effecten op EHS niet te verwachten. Mogelijk is het plangebied tijdelijk ongeschikt voor bepaalde soorten maar op de langere termijn neemt de kwaliteit van de EHS juist toe. Hierdoor is gebiedsbescherming in het kader van de EHS niet van toepassing.

Nader onderzoek naar strikt beschermde soorten is niet noodzakelijk

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt van globaal half maart tot half juli).